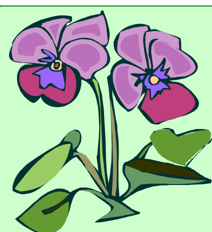

PENSEO

N-ro 152

junio/2004

M o n a t a   B e l e t r a   R e v u e t o   e n   E s p e r a n t o
H o n o r i t a   d e   P r e m i o   G r a b o w s k i , 1 9 9 4

Fondita en 1990;   Enretigita en 1997   la 15-a jaro   http://www.elerno.net/penseo.htm

Luko

Maodun*

Sur la fasado de vilaĝa domo estas nur vico da fenestroj el latoj. En varmaj kaj serenaj tagoj, la fenestroklapoj sin apertas ĉiuj en la plena larĝo kaj ekestas sunradioj kaj aerfluo.

En la tagoj ventegaj, pluvegaj aŭ vintraj kun forta hurlado de la norda vento, la lignofenestroj estas fermitaj kaj tiam en la domo regas malhelo kiel en kelo.

Pro tio vilaĝanoj faras tra la tegmento kvadratan apertureton vitritan kaj nomatan lukon.

Somere, kiam ekpluvego verŝiĝas, knaboj plej preferas kuri kaj sin amuzi en la pluvo, kun la kapo levita rigardante al fulmoj. Sed iliaj gepatroj obstine malpermesas. "Endomiĝu!" Kun la fermiĝo de la fenestroj la knboj estas enfermitaj en la obskure keleca domo. Tiam la luketo fariĝas al ili ununura konsolo.

Tra la vitreto vi povas vidi, ke tie dancetas pluvogutoj plaŭdantaj kaj ekbrilas fulmoj rubandosimilaj; kaj el tio vi povas imagi al vi, kiel forte forbalaas la mondon la pluvo, vento, tondro kaj fulmoj, kaj ke eĉ pli multoble granda estas ilia potenco ol tiu, kiun vi efektive sentas sub la libera ĉielo. Tiu ĉi malgranda luko povas inspiri vian imagon!

Nokte, kiam vi estas devigata "ripozi" en la lito, supozeble, vi ankoraŭ memoras la herbejon kaj riverbordon sub la lunlumo, kaj vi ŝovas vian kapon el le kulvualo por suprenrigardi. En tiu ĉi momento la luketo denove farigxas al vi ununura konsolo!

Via imago povas vagadi de unu stelo, unu nubo super la vitrita luketo al miriado da flagretantaj steloj amindaj, fascinaj nuboj similaj al montoj, ĉevaloj kaj gigantoj; kaj de silueta strio preterŝoviĝinta super la vitrita luketo al griza vesperto, kantscipovanta najtingalo aŭ tirana strigo --- Unuvorte, tuj eksterniĝos en via imago ĉio de la mirinde ĉarma mondo nokta.

Ajojojo! Kiom mirinda estas tiu ĉi malgranda malplenaĵo! Ĝi vidigas al vi kosman sekreton, pri kiu vi neniel revus, se ĝi ne ekzistus, ĝi imagigas al vi diversajn okazaĵojn, kiujn vi neniam imagos al vi, se ĝi ne ekzistus!

Grandan dankon meritas la plenkreskuloj, kiuj eltrovis tian "luko". Ĉar la viglamensaj knaboj kapablas bone scii, kiel trovi "havecon", "plenecon" el "malpleneco", eĉ pli vaste, pli komplike kaj pli aŭtentike ol propraokule ili vidas.

elĉinigis **Xiong Linping**

* Maodun (1896-1981), pseŭdonimo de Shen Dehong, ĉina fama verkisto.

Pordofrapoj

Maodun

Pum, pum, pum!

Mi vekiĝis salte el la sonĝo.

Kiu frapis je mia pordo? Mi pensis konfuzite. Mi streĉis mian orelon por aŭskulti. Frapsono jam malaperis. La lampo surkape disverŝis iom da helflava lumo sur mian dormeman vizaĝon. La fenestroj gluitaj per papero kaj litvualo restis tiel kvietaj kiel

antaŭe.

Turninte sur alian flankon, mi estis apenaŭ dormeme revenonta en la sonĝon, kiam la frapsono min vekis ankoraŭfoje. La frapadon supersonis hurlado. Ĉu la norda vento muĝas aŭ homoj vokas por veki? Mi ne povis fari decidon. Tamen mia sango ekbolis. Kvazaŭe mi jam elflugis el la ĉambro kaj tranĉis la ĉielon, rajdante sur la nuko de la norda vento!

La surdiga hurlado tamen obtuziĝis, mallaŭtiĝis kaj fine malaperis. Tio, kio restiĝis, transformiĝis en solecan malplenon.

Ĝuste tia malpleno ekestigis tia laŭtan hurladon! Mi ekridis, komprenínte ke mi estis trompita de halucinacino.

Kun rondigitaj okuloj mi volviĝis en profundaj pensoj. Multaj vizaĝoj dancis unuj post aliaj antaŭ miaj okuloj; multe da voĉoj bruis laŭte aŭ mallaŭte ĉe miaj oreloj. Abrupte ĉio pereis. La mallaŭta frapsono persiste albloviĝis el la fenestroj, kvazaŭ iu frapus je la pordo.

"Kiu vi estas? Kio okazis?" Mi malpacience krie demandis, sed ne venis respondo.

Mi malŝaltis la lampon. Ekster la fenestroj sporade glimis kelkaj steloj sur la frosta kaj malhele blua ĉielo. Ne povis esti, ke iu frapas je la pordo en tiel profunda meznokto. Se vere estas homo, mi pensis, li certe estas malĝentila ulo, kiu vekas aliulon per pordfrapado, sed ne donas respondon.

Mian kontempladon interrompis la tondrosimila bruo ekster la pordo. Nature tio ne estis la bruo de moskita svarmo. Kvankam ili vere ekzistis, ili, kaŝante sin en mallumaj anguloj, tamen jam perdis la forton por ekestigi bruan tondron. Tio ne estis vera tondro, mi komprenis, ĉar estis ankoraŭ tre frue por tondra sezono.

Mi turnis sur alian flankon sub la litovrilo kaj premis mian maldekstran orelon sur la kapkusenon, suspektante, ke la bruo memproduktiĝas en miaj propraj oreloj. Tamen, subite sonis ankoraŭfoje pum, pum, pum!

La triafoja frapsonado disfuziĝis en la frida aero, tre sonore kaj triste. Neniel ĝin eltenante, mi saltis el la lito kaj tirmalfermis la pordon por pririgardi eksteren.

Sin trovis nenio. La lunarko super la lageto antaŭdoma disverŝis malvarmetan lumeton; vico da ĉerizarboj ĉe la lageto, nudaj en la glaciiĝinta aero, tremetis leĝere.

Sin trovis nenio, krom nigra hundo, kiu kuŝis surventre ĉe la pordo, kun kapo flanken klinita, kvazaŭ subaŭskultante, kaj nun klininte sian kapon hontŝajne, malrapideme iris sub la plankon antaŭ la tegmentrando kaj kuntiriĝis en bulon kun sia buŝegon en haraĵan kolon.

Mi naskis portempan kompaton al tiu griza besto, kvankam en mia menso fulmis riproĉeto: Estas ci bojemulo, kiu petolaĉe vekis homon, sed postlasis malplenon al li.

elĉinigis **Vejdo**

Poemoj de Xi Murong

* Xi Murong (1943-): tajvana poetino

Floranta Arbo

kiele renkontigi vin jen kun mi
en la momento kiam mi plej belas

por tion realigi
mi preĝis al Buda' jam kvin cent jarojn
por nia amligiĝo
Budao fine ŝanĝis min en arbon
kreskantan ĉe la vojo frekventita de vi

en la sunlumo
diskrete pompas floroj
—sopiroj miaj antaŭvivaj

proksimiĝante

vi aŭskultadu atenteme
folioj tiuj tremetantaj
—atenda vervo mia

vi tamen preterpasis ignorante
la falintaĵojn post vi
amik'
aĥ, tiuj estas ne petaloj
sed mia koro velkiĝinta

Elekto

se mi venus al la mondo
nur por unufoja renkontiĝo kun vi
nur por la momento en dekmil lumjaroj
por la dolĉon, triston de l' momento ĝui

do, ĉi ĉi' okazu
prezentiĝu dum momento
kapkline danku mi al ĉiuj steloj pro la helpo
por ke mi kaj vi renkontiĝiu
kaj jen disiĝu
laŭ la poem' far Dio
kaj maljuniĝu malrapide

Kredo

mi kredas ke l' esenc' de amo
egalas al pureco kaj mildec' de vivo
mi kredas jen al ĉiu
reflekt' kaj intersend' de lum' kaj ombro

mi kredas ke la floroj kovrantaj l' arbon
nur originas el la semo sola en glacineĝo
mi kredas ke en tri cent poemoj
tio, kio prezentiĝas ripetfoje
'stas l' ununura vorto, kiun
ne elbuŝigis oni en juneco

mi kredas ĉion aranĝitan de l' Ĉielo
mi ankaŭ kredas, ke se vi volontos
postsekvi l' distan fonton de humilo
finfine ni interkomprenos

Kial

mi povas ŝlosi mian plumon. kial
ne povi ŝlosi amon kaj ĉagrenon

dum longa vivo, kial
ĉiam ĝoj' velkiĝas ĉe apero
la plej bela temp' forpasas plej rapide

Sopiro

fakte tio, kion mi sopiras
'stas nur tiu momenteto
mi neniam vin postulis
doni al mi vian tutan vivon

se ni renkontiĝi sur la montalio
plena je disfloraj gardenioj, se ni
havus amon ardan foje antaŭ ol disiĝi
kiom ajn, do, longa vivo
estas nur nenio alia ol
la momento kurta
en rememoro nia

Adiaŭado

ne ĉiuj sonĝoj jen sukcesas realiĝi
ne ĉiuj vortoj eblas aldiriti al vi
kaj memriproĉo kaj repento
profunde ĉiam plantiĝas enkore post forlaso via

laŭdire ĉiaj amvarioj en la mondo
finfine, aj, malplenos
mi tamen penas tion perdi

kontraŭe tion ĉiam mi faradas
mistrafi jam morgaŭon disflorantan
kaj eble la hodiaŭon

hodiaŭ ripetiĝos la disiĝo sama
nekonatoj ni fariĝos poste
jen malproksime je mil lioj*
en la krepusk' vespera
profunde mi la kapon klinos al vi

por mi prizorgu vin mem
ignoru l' onidiron, ke enmondaj amvarioj ĉiaj
finfine, finfine malplenos

* ĉina mezurunuo de longeco. Unu *lio* egalas duonan kilometron.

elĉinigis **Lin Lin**

Peco da Ŝtono

Liu Guofang

Sur la ponto troviĝas peco da ŝtono.

Ĝi, iom pli granda ol briko, elfalis el la kamiono plena je gruzoj. La ponto, ne tre larĝa, ligas la urbinternon kaj eksteron. Ĉiutage multaj homoj iras kaj reiras tra la ponto, la homplena spektaklo!

Neniu priatentas tiun ŝtonon surponte.

Aŭtobuso alproksimiĝas al ĝi.

Kiam la aŭtisto, vidinte ĝin, volas konduki la buson ĉirkaŭ ĝi, li ne sukcesas pro la rapideco de la buso. Kaj li volas bremsi la aŭton, sed jam estas malfrue. Pum! La aŭto subpremas la ŝtonpecon, kio skuigas la aŭton kaj preskaŭ faligas kelkajn pasaĝerojn. Kelkaj el la pasaĝeroj malkontentas, "Kiel vi kondukas la aŭton?" La aŭtisto respondas, "Damne! Kiel ŝtonpeco kuŝas sur la ponto?"

Pasaĝero proponas, "Prefere vi ĝin forĵetu de la ponto, alie vi trafos ĝin alian fojon."

La aŭtisto diris, "Ĉu vi volas, ke mi ĵetu ĝin? Ĉu mi estas freneza? Kiam mi revenos, mi ĉirkaŭiros ĝin."

Aŭtomobilo rapide alproksimiĝas kaj subpremas la ŝtonpecon sammaniere. Ĝi alte saltas,kio surprizas la pasaĝerojn. Kiam ili ekscias pri la ŝtona incidento, ili malkontentas, dirante, "Malgranda loko estas malgranda loko. Ĉie estas en malordo." Post tio, la aŭtomobilo retiriĝas, ĉirkauiras la ŝtonon kaj forkuras.

Iome poste, homo ŝanceleme alproksimiĝas la ŝtonpecon. Li iras laŭ la aŭtovojo anstataŭ trotuaro, ĉirkaŭrigardante, kaj jen li piedbatas la ŝtonon. Tio dolorigas lin. Koleriĝante, li aŭtomate donas alian piedbaton al la ŝtono kaj li ricevas pli grandan doloron. Li blasfemas kolere kaj ĉirkaŭiras ĝin.

Biciklo alvenas Babilante kun alia, la biciklisto kondukas sian biciklon sur la ŝtonon. Kaj li falas el la biciklo kaj ne sukcesas sin starigi post longa tempo. Unu el la apudstarantoj miris, "Kiel povus esti, ke troviĝas ŝtono sur la ponto?" Alia komentas, "Kion la purigistoj faras? Ili eĉ ne forigas la ŝtonojn sur la ponto." Kiam la falinto restariĝas, por mildigi sian koleron, li levas la ŝtonon kaj ĵetas ĝin sur la antaŭan lokon. Post tio, li foriras rajdante la biciklon.

La ŝtono ankoraŭ restas sur la ponto.

Sur la ponto homoj kaj aŭtoj iras kaj reiras. De tempo al tempo jen aŭtoj subpremas la ŝtonon jen homoj piedbatas ĝin. Tiuj piedbatintoj sakras kaj foriras kolereme.

Neniu volas forigi la ŝtonon.

Memkompreneble, ne ĉiuj estas samaj en pensado. Unu homo volas forigi la ŝtonon. De malproksime vidinte ke la ŝtono saltigas aŭton, li sin direktas al la ŝtono, preta forigi ĝin. Li apenaŭ alproksimiĝas ĝin kiam aŭto fulme kuras al li. La aŭto knare bemsiĝas apud li. Kapo sin ŝovas el la fenestro de la aŭto kaj sekvas riproĉo, "Ĉu vi volas morti?"

La piediranto, insultita de la aŭtisto, koleriĝas kaj ĵetas blasfemon al la aŭtisto. Li reiras al la trotuaro kaj forpasas.

La ŝtono ankoraŭ kuŝas sur la ponto.

elĉinigis **Wu Tong**

◊_◊_◊_◊_◊_◊_◊_◊_◊_◊_◊_◊_◊_◊_◊_◊_◊_◊_◊
Eldonas Redakcio de ***Penseo***
Ĉefredaktoro: s-ro Yida Wei (Vejdo)
Adreso: Fremdlingva Fakultato, Nanhai Kolegio de Sud-Ĉina Normala Universitato, Nanhai, Guangdong 528000, Ĉinio
Tel: (0757) 86366253 (hejme)
E-poŝto: vejdo@elerno.net
Ĉiujn kontribuaĵojn al la ĉefredaktoro.
◊_◊_◊_◊_◊_◊_◊_◊_◊_◊_◊_◊_◊_◊_◊_◊_◊_